

OP HET HOOGSTE NIVEAU

WIE ALS VIP OP HOOG NIVEAU WIL GOLFEN MOET NAAR ZWITSERLAND. PRACHTIGE GOLFBANEN HOOG IN DE BERGEN, WAANZINNIGE VERGEZICHTEN EN GASTRONOMISCHE HARTELIJKHEID. ALLEMAAL BINNEN HET BEREIK VAN GEWONE STERVELINGEN.

TEKST EN FOTOGRAFIE BERT TIELEMANS

Zwitserland staat bekend als het berg-, wandel- en skiparadijs van Europa. Maar is het ook een golfparadijs? Golfers Magazine nam de proef op de som en besloot het kanton Graubünden eens nader te inspecteren. Vanuit de plaatsjes Scuol en Arosa bespeelden we banen in Vulpera, Sankt Moritz (3) en Arosa. En wat schetste onze verbazing? Het grootste Zwitserse kanton heeft golftoeristen verrassend veel te bieden.

De bergtoppen met eeuwige sneeuw zijn de eyecatchers van het Zwitserse hooggebergte. Het meest oostelijk gelegen kanton Graubünden, dat grenst aan Liechtenstein, Oostenrijk en Italië, heeft er zijn enorme populariteit aan te danken. Sneeuwzeker en daarom een geliefde streek voor Nederlandse wintersportfanaten. Maar in de drie andere seizoenen is de trek vanuit Nederland een heel stuk minder. Zeker golftoeristen laten het kanton, onterecht, links liggen. Kennelijk spreekt een verre en dure golftrip naar Portugal of Zuid-Spanje meer tot de verbeelding. Anders dan je zou verwachten is Zwitserland betaalbaar en verrassend dichtbij. In ieder geval krijg je veel waar voor je geld. Een reis naar Graubünden begint al bij het bereiken

JE GOLFBALLEN VLIEGEN TIEN PROCENT VERDER EN IEDERE HOLE WORDT 'S OCHTENDS GESTOFZUIGD

van de Zwitserse grens. Met de trein of de auto, reizen door de bergen heeft altijd iets magisch. Je waant je al snel in groot Madurodam. Zeker voor laaglanders is autorijden over de vele bochtige bergpassen een klein feestje. Bergje op, bergje af, tunneltje in en tunneltje uit. Heerlijk. Bovendien minder moeilijk dan het lijkt en ongevaarlijk wanneer je enkele essentiële regels in acht neemt. Op tijd terugschakelen bijvoorbeeld en op tijd remmen bij scherpe haarspeldbochten. De afstand inschatten tussen plaats A en plaats B op de kaart is misschien nog wel de lastigste hindernis. Want wat op de kaart vlakbij lijkt, kan door de bergen in werkelijkheid een hele rit betekenen. Je moet bergen op, of af, of eromheen!

SNOEPWINKEL

Graubünden telt vijftien golfbanen. Lastig om in een driedaagse allemaal te bespelen. Keuzes maken is dus verplicht. En dat voelt als een kleuter die moet kiezen in een volle snoepwinkel. *Vulpera*, bij Scuol, is de eerste halte op onze route door Graubünden. Aan de rand van een van de mooiste Zwitserse natuurparken ligt een al net zo mooie 9-holesgolfbaan. Zo keurig, zo verzorgd, alsof de marshal de holes 's ochtends

◀ Op Vulpera ligt de bal nooit vlak.

▲ Arosa, de hoogste 18-holesbaan van Zwitserland, ligt op 1.850 meter.

▲ Golf Engadin met op de achtergrond Sankt Moritz.

nog even snel heeft gestofzuigd. Zo ziet het hele kanton er trouwens uit. Bijna té aangelegd, té perfect in ieder geval om door een ringetje te halen. Golfclub Vulpera ligt op 1.250 meter en is een heerlijke 'starter'. Uitdagend, want geen bal ligt vlak, maar niet overdreven moeilijk. De hellingsgraad van iedere

JE WAANT JE IN GROOT MADURODAM

hole maakt dat je altijd de stand van je voeten en je swing moet aanpassen aan de ligging van de bal. Niet gemakkelijk en vooral lastig te oefenen op de drivingrange. Airshots zijn regelmatig het gevolg maar al doende leert men. Een nieuw fenomeen voor de gemiddelde laaglandgolfer in de bergen is het gevoel van hoogte. Dat merk je wanneer je door de baan loopt. Dat moet, want buggy's zijn op de meeste banen uit den boze. Te moeilijk om schadevrij door de baan mee te rijden. Op hoogte lopen is bovendien zwaarder en vermoeiender. Maar je krijgt er werkelijk prachtige vergezichten voor terug. Door de rust op de holes is er altijd voldoende tijd om daarvan te genieten. Genieten kan ook na afloop van een rondje Vulpera. In het centrum van Scuol ligt een Romisch-Irisch Bad waar je kunt bubbelen, gemasseerd worden,

zweeten en vooral relaxen met het hooggebergte als uitzicht. Wie daarna niet lekker slaapt... Het mondaine Sankt Moritz is de tweede etappeplaats van de trip. *Tout* exclusief Europa tikt hier wel eens aan. Een klein vliegveldje voor privéjets net buiten Sankt Moritz behoort dus ook tot de dorpsinboedel. Sankt Moritz heeft behalve een rijk verleden, veel frisse lucht, een meer in het centrum, prachtige winkels, luxe hotels en veel rode sportbolides ook nog eens drie golfbanen. De oudste baan (1893) van Zwitserland, *Golf Engadin*, is tegelijk de meest exclusieve en traditionele. Net buiten Sankt Moritz ligt deze werkelijk schitterend aangelegde par-72, 18-holesbaan. Qua allure te vergelijken met 'de Haagsche'. Om van te watertanden en spectaculair goed onderhouden. Dat klinkt als normaal maar op 1.738 meter hoogte met wisselende seizoenen die veel sneeuw, ijs en lage temperaturen brengen een prestatie van formaat. Maar Sankt Moritz heeft meer in petto. Minder exclusief maar toegankelijker is de 18-holesbaan in *Zuoz-Madulain*. De course is open vanaf 2003, ligt op 1.715 meter hoogte maar is vooral vlak. Met de bergen als skyline blijf je ook op deze baan het gevoel houden op 'hoogte' te spelen. In het centrum van Sankt Moritz ligt baan drie. Een beknopte 9-holes par-3-baan (Kulm) die uitstekend als 'aperitief' is te spelen. Bovendien prijsvriendelijker in vergelijking met de twee 18-holesbanen.

HOOGSTE 18-HOLESBAAN

Het hoofdgerecht van deze golfreis wordt opgediend in Arosa. Op 1.850 meter ligt de hoogste 18-holesbaan (par 63 zonder par-5-hole) van Zwitserland. Tussen de lariksen, naaldbomen en groene weiden en met het bergenpanorama als decor vergeet je waarvoor je hier kwam. Golfen. De nutteloosheid van het slaan van een klein wit balletje door de bergen overvalt je tussen deze alpenreuzen. Nietig ben je. Maar wanneer je bij je afslag ervaart dat je echt tien tot vijftien procent verder slaat door de lage luchtweerstand, komt het enthousiasme snel terug. Golfen op hoogte heeft zo z'n voordelen. De holes in Arosa zijn zeker niet moeilijk, wel zwaar want je moet wandelend flinke hoogteverschillen overwinnen en ook hier zijn buggy's verboden. Wie in Arosa wil spelen kan slechts vier à vijf maanden per jaar terecht. Om de golfbaan niet te beschadigen moet deze sneeuw en ijsvrij zijn, en dat is slechts gegarandeerd tussen begin juni en begin oktober. Krap aan dus want als het tegenzit vallen op deze hoogte de eerste sneeuwvlokken al half september.

DE GOLFBANEN

AROSA GOLFCLUB

HOLES: 18
HOOGTE: 1.850 meter
GREENFEE: Vanaf CHF 80,- (hotelkorting mogelijk)
WEBSITE: www.golfarosa.ch

KULM EXECUTIVE GOLF COURSE SANKT MORITZ

HOLES: 9 (par 3)
HOOGTE: 1.860 meter
GREENFEE: Vanaf CHF 35,- (hotelkorting mogelijk)
WEBSITE: www.stmoritz-golfclub.ch

GOLF ENGADIN ST. MORITZ, ZUOZ-MADULAIN

HOLES: 18
HOOGTE: 1.715 meter
GREENFEE: Vanaf CHF 80,- (hotelkorting mogelijk)
WEBSITE: www.engadin-golf.ch

GOLF ENGADIN ST. MORITZ, SAMEDAN

HOLES: 18
HOOGTE: 1.738
GREENFEE: Vanaf CHF 90,- (hotelkorting mogelijk)
WEBSITE: www.engadin-golf.ch

GOLFCLUB VULPERA

HOLES: 9
HOOGTE: 1.250 meter
GREENFEE: Vanaf CHF 50,- (hotelkorting mogelijk)
WEBSITE: www.vulperagolf.ch

AROSA

PRAKTISCH

AUTO, TREIN OF VLIEGTUIG

Het kanton Graubünden is met de auto vanaf Utrecht in ongeveer acht uur te bereiken. Door het uitstekende spoorwegnetwerk in Zwitserland is de trein een mooi alternatief. Swiss vliegt daarnaast vanuit Amsterdam vier keer per dag comfortabel, snel (anderhalf uur) en betaalbaar (boek vroeg en let op aanbiedingen) op Zürich. Vanaf de luchthaven is het kanton Graubünden twee uur rijden. Een adembenemende route door het Zwitserse landschap.

HOTELS EN GASTRONOMIE

Hotels, in alle prijscategorieën, heeft Graubünden in overvloed. Van exclusief en luxe met alle faciliteiten zoals zwembad en sauna tot familiair en betaalbaar. Het welkom is overal even hartelijk en gastvrij. Veel hotels bieden behoorlijke kortingen op greenfees van golfbanen. Vraag ernaar bij de reservering. Lekker eten en drinken hoort tegenwoordig bij Zwitserland. De keuken is verrassend gevarieerd en biedt veel streekgerechten en vooral heel veel meer dan alleen kaasfondue.

▼ Welke kant je ook op gaat, het is allemaal even mooi.

